

Bildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden

Tillsättande av verksamhetschef för medicinsk och psykologisk elevhälsa

Ärendet

Utbildningsnämnden fullgör enligt sitt reglemente kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet enligt skollagen eller annan författning för skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt vuxenutbildning. I detta uppdrag ingår även ansvar för elevhälsan.

Inom ramen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser bedriver skolans huvudman hälso- och sjukvård. Den som bedriver hälso- och sjukvård är enligt lagens mening vårdgivare.

Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det enligt lagstiftningen finnas någon som svarar för verksamheten (verksamhetschef).¹ Vårdgivaren har att utse en sådan. Vårdgivaren ansvarar för att se till att elevhälsans medicinska och psykologiska insatser uppfyller hälso- och sjukvårdslagens krav på kvalitet och patientsäkerhet.

Att utse en verksamhetschef är inte en delegation, genom vilken en icke namngiven befattningshavare får delegation att fatta vissa beslut som sedan anmälas tillbaka till nämnden. Nämndens beslut att utse en verksamhetschef är ett personligt förordnande för en viss namngiven person att ha ansvaret som verksamhetschef.

Verksamhetschefens ansvar ska framgå i det nämndbeslut enligt vilket verksamhetschefen utses.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämndens beslut

1. Utbildningsnämnden utser Maria Benczy, barn- och elevhälsochef inom bildningsförvaltningen, till verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan.
2. Utbildningsnämnden uppdrar till bildningsdirektören att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla Maria Benczy som verksamhetschef i enlighet med 2 kap Patientsäkerhetslagen (2010:659).
3. Utbildningsnämnden uppdrar till verksamhetschefen att inneha det samlade ansvaret för hälso- och sjukvården inom elevhälsan och det

¹ 4 kap 2 § 1 st Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Bildningsförvaltningen

övergripande ansvaret för den medicinska och psykologiska elevhälsan.

4. Utbildningsnämnden fastställer verksamhetschefens ansvar i enlighet med rollbeskrivning daterad 2025-09-18.

Bakgrund

Huvudman inom skolväsendet ansvarar för att elevhälsans arbete uppfyller kraven i lagar och föreskrifter.

För elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.²

Huvudmannen ansvarar för att elever har tillgång till elevhälsa i den omfattning som de har rätt till enligt skollagen och avgör hur mycket personal som ska finnas inom elevhälsan samt den kompetens som behövs utifrån de krav som skollagen ställer.

Varje elev i grundskolan, anpassade grundskolan och specialskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Varje elev i sameskolan ska erbjudas minst två hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller.³ Elever får vid behov anlita elevhälsan för enkla sjukvårdsinsatser.⁴

Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser regleras förutom inom skollagen, även inom hälso- och sjukvårdslagstiftning. Det innebär att de författningar som styr hälso- och sjukvården med tillhörande förordningar samt Socialstyrelsens föreskrifter ska följas. Tillsynsmyndighet för elevhälsans hälso- och sjukvård är Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Exempel på elevhälsans hälso- och sjukvårdsinsatser är utförandet av

- elevhälsans medicinska basprogram
- det nationella vaccinationsprogrammet för barn
- psykologutredning, till exempel ingår det i skolpsykologuppdraget att utreda/diagnostisera Intellektuell funktionsnedsättning. Diagnosen IF är en förutsättning för ett mottagande i anpassad skolform

² 2 kap 25 § Skollagen (2010:800)

³ 2 kap 27 § Skollagen (2010:800)

⁴ 2 kap 28 § Skollagen (2010:800)

Bildningsförvaltningen**Bildningsförvaltningens utredning**

Inom elevhälsan ska det finnas en verksamhetschef som har det samlade ansvaret för hälso- och sjukvården. Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för den medicinska och psykologiska insatsen inom den samlade elevhälsan. En verksamhetschef ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses.⁵

En verksamhetschef behöver inte ha hälso- och sjukvårdsutbildning. Verksamhetschefen kan och ska överlåta de uppgifter som kräver medicinsk eller psykologisk sakkompetens vidare till en sakkompetent person, vilken är anställd hos vårdgivaren. Verksamhetschefen får bestämma över diagnostik eller vård och behandling av enskilda patienter endast om denne har tillräcklig kompetens och erfarenhet för detta.⁶

Verksamhetschefen får överlåta andra enskilda ledningsuppgifter, som faller inom ramen för uppdraget, till befattningshavare inom verksamheten med tillräcklig kompetens och erfarenhet, att fullgöra dessa uppgifter.⁷

Verksamhetschefen har alltid kvar det övergripande ansvaret, det får inte överlåtas.

Verksamhetschefen ska ha de egenskaper och kompetenser som krävs för att kunna leda verksamheten och tillgodose kravet på hög patientsäkerhet inom verksamheten. Det innebär att verksamhetschefen bör ha organisations- och struktureringsförmåga, förmåga att kunna fatta beslut och kunna uppdra till annan att fullgöra enskilda ledningsuppgifter i det fall verksamhetschefen inte har den sakkompetens som krävs för att leda sådan verksamhet. Andra viktiga chefsegenskaper är samarbetsförmåga, initiativförmåga, förmåga att motivera och entusiasmera medarbetare samt att kunna hantera stressituationer.⁸

Skolläkare Maria Bergström, anställd i bildningsförvaltningen, är sedan tidigare beslut i utbildningsnämnden⁹ utsedd att vara ansvarig för att fullgöra nämndens skyldigheter att

- Snarast anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om det finns skäl原因 att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam eller har varit verksam hos vårdgivaren, kan utgöra en fara för patientsäkerheten.¹⁰

⁵ 4 kap 1 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

⁶ 4 kap 4 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

⁷ 4 kap 5 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

⁸ Socialstyrelsens numera upphävida (med alltfjänt relevanta i sak) allmänna råd om verksamhetschef, sid 6

⁹ UN 2021/0159 § 26

¹⁰ 3 kap 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Bildningsförvaltningen

- Snarast anmäla till Inspektionen för vård och omsorg de händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada.¹¹ (Lex Maria anmälan)

Bildningsförvaltningens bedömning

Maria Benczy är anställd som barn- och elevhälsochef inom bildningsförvaltningen och är chef för skolpsykologer, skolläkare och samordnande skolsköterska och leder arbetet i övergripande medicinsk och psykologisk elevhälsa.

Hon har mångårig erfarenhet av att, på uppdrag av utbildningsnämnd, inneha tjänst som verksamhetschef med ansvar för medicinsk och psykologisk elevhälsa.

Bildningsdirektörens bedömning är att Maria Benczy är väl lämpad att fullgöra uppdraget som verksamhetschef för medicinsk och psykologisk elevhälsa, inklusive att säkerställa hög patientsäkerhet och kvalitet i verksamhetens genomförande.

Konsekvenser för barn och unga

Elevhälsan arbetar för att främja, förebygga och stödja elevernas hälsa, lärande och utveckling mot utbildningens mål.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet ryms inom befintlig budget.

Johannes Pålsson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Tillsättande av verksamhetschef för medicinsk och psykologisk elevhälsa
2. Rollbeskrivning, Verksamhetschefens ansvar, daterad 2025-09-18

¹¹ 3 kap 5 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)